

Συνέντευξη

ΛΙΤΣΑ ΨΑΡΑΥΤΗ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΛΜΟΥΝ

«Ένα καλό παιδικό βιβλίο διαβάζεται
 ευχάριστα και από τους μεγάλους»

ΣΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ

Όταν οι γονείς αγοράζουν βιβλία της για τα παιδιά τους, βυθίζονται κι εκείνοι στην ανάνυσή τους. Με γλώσσα ζωντανή και πολύστροφη, που κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον των παιδιών, η Λίτσα Ψαράυτη, στην 30χρονη διαδρομή της στην παιδική λογοτεχνία, έχει κερδίσει μόνιμους αναγνώστες, μικρούς και μεγάλους. Αν και βαδίζει με ευχαρίστηση τα μονοπάτια της ελληνικής ιστορίας και παρασύρει τους αναγνώστες της σ' αυτά, την ίδια στιγμή δεν χάνει την επαφή της με την καθημερινότητα, την οποία επίσης μπορεί να κάνει βιβλίο. Αυτό άλλωστε δείχνουν και τα δύο τελευταία πονήματά της, το ιστορικό *Κασσάνδρα, η μάντισσα της Τροίας* (εκδόσεις Πατάκης) και το *Η μαμά κάνει απεργία* (εκδόσεις Ψυχογιός).

«Η Κασσάνδρα με είχε συγκινήσει από τα μαθητικά μου χρόνια, όταν η φιλόλογος μας δίδασκε την *Ιλιάδα*», λέει η Λίτσα Ψαράυτη στα «Επικάιρα». «Είναι μια από τις πιο τραγικές ηρωίδες της μυθολογίας μας. Ήταν όμορφη, γενναία και ανεξάρτητη και είχε το χάρισμα να προφητεύει. Αρνήθηκε τον έρωτα του θεού Απόλλωνα κι εκείνος την καταράστηκε να μην την πιστεύει κανείς, όταν μέσα από τα οράματά της έβλεπε τους πολέμους πριν ξεσπάσουν, τις συμφορές πριν έρθουν...».

Το βιβλίο σας *Η μαμά κάνει απεργία* είναι εντελώς διαφορετικό. Όταν γράφετε, έχετε υπόψη σας και το γούστο των παιδιών;

Το έγραφα για να διασκεδάσω κι εγώ και τα παιδιά που δεν

καταλαβαίνουν τον καθημερινό αγώνα της μάνας, όταν τρέχει για να τα προλάβει όλα. Το συγκύρισμα του σπιτιού, το μαγείρεμα, τις απαιτήσεις του μπαμπά, τα πηγαίνελα των παιδιών στα σχολεία και τα φροντιστήρια, τη βόλτα του σκύλου και το τάισμα του παπαγάλου.

Γράφτε συχνά μυθιορθογραμμά που έχουν ιστορικό περιεχόμενο. Τι σας ελκύει σε αυτό το είδος;

Τα ιστορικά βιβλία πάντοτε με ενδιαφέρουν, ίσως γιατί η ιδιαίτερη πατρίδα μου, η Σάμος, έχει μια μεγάλη ιστορική διαδρομή. Με γοητεύει να ερευνώ μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο και να τη ζωντανεύω για τους μικρούς μου αναγνώστες. Λίγα είναι όμως και τα καλά ιστορικά μυθιορθογραμμά για παιδιά. Αυτό το είδος της λογοτεχνίας απαιτεί χρόνο, έρευνα, διάβασμα και δυνατό γράψιμο. Οι γρήγοροι ρυθμοί της εποχής δεν αφήνουν περιθώρια για σοβαρές δημιουργίες.

Ποια θεωρείτε ότι είναι η μεγαλύτερη διαφορά – αν υπάρχει – ανάμεσα στην ελληνική και τη διεθνή παιδική λογοτεχνία;

Δεν διαφέρουν σε ποιότητα και θεματολογία. Οι Έλληνες συγγραφείς καταπίνονται με όλα τα είδη, ιστορικά, φαντασίας,

επιστημονικής φαντασίας, κοινωνικά, κ.λπ. Τολμούν

και γράφουν για θέματα που πριν από λίγα χρόνια τα θεωρούσαμε απαγορευμένα, όπως τα ναρκωτικά, το AIDS, το διαζύγιο, οι σχέσεις των δύο φύλων, η ομοφυλοφιλία, η βία, ο ρατσισμός.

Ποια είναι τα σπουδαιότερα ενδοκαλλιγραφικά βιβλίων;

Συνταγή δεν υπάρχει. Σίμωσ ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά ενός καλού βιβλίου είναι η γλώσσα, δηλαδή η πηγή απ' όπου ο συγγραφέας αντλεί την πρώτη του ύλη. Πολύ σωστά λέγεται ότι η γλώσσα είναι το μελανοδοχείο χιλιάδων κονδυλοφόρων, λίγοι όμως είναι αυτοί που καλλιγραφούν. Ένα δεύτερο στοιχείο είναι το ύφος, ο ιδιαίτερος τρόπος γραφής του κάθε συγγραφέα, ο μουσικός κώδικας επικοινωνίας, ο τρόπος που θα παρασύρει και θα συναρπάσει τον αναγνώστη. Ένα καλό παιδικό βιβλίο διαβάζεται ευχάριστα και από τους μεγάλους.

Ποια είναι τα θέματα των επόμενων βιβλίων σας;

Έχω διάφορες ιδέες στο μυαλό μου. Από καιρό σκέφτομαι να γράψω για μια δύσκολη περίοδο της ελληνικής Ιστορίας. Αλλά το θέμα θέλει αρετή και τόλμη. ■

